

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

14.03.2018. Nr. 8.5.2-3/67312

Uz 09.01.2018. Nr. b/n

AM
pilnvarotajai personai
zvērīnātajam advokātam ML

Uzziņas adresāts: AM

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis AM, personas kods, pilnvarotās personas zvērīnāta advokāta ML (turpmāk – Iesniedzējs), 2018.gada 9.janvāra iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniegumā sniegts šāds faktu apraksts.

Izmantojot privātpersonai ar Administratīvā procesa likuma 98.panta pirmo daļu piešķirtās tiesības saņemt uzziņu par savām tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā, Iesniedzējs lūdz Valsts ieņēmumu dienestu sniegt uzziņu par viņa tiesībām zemāk aprakstītajā tiesiskajā situācijā.

Iesniedzējs informē, ka 2017.gada 18.decembrī Iesniedzējs spēļu automātā Nr. 111111 vinnēja laimestu 505 500,00 *euro*, par ko SIA M sastādīja formu Nr. 222222, taču laimesta izmaksa uz iesnieguma iesniegšanas brīdi vēl nav notikusi.

Iesniedzējs norāda, ka 2018.gada 1.janvārī stājās spēkā grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”, ar kuriem noteikts, ka ar iedzīvotāju ienākuma nodokli tiek aplikta fiziskas personas - nodokļu maksātāja gūtā izložu un azartspēļu laimesta daļa, kura pārsniedz 3000 eiro, izņemot momentloterijas “Simtgades loterija” ienākumu un preču un pakalpojumu loteriju laimestus.

Saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.panta desmitās daļas 22.punktā noteikto no fiziskās personas ienākumiem, izložu un azartspēļu laimestiem, kuri pārsniedz 3000 eiro, izņemot preču un pakalpojumu loteriju

laimestus, kurus izmaksā komersanti, individuālie uzņēmumi (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecības), kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas, kuras reģistrētas kā saimnieciskās darbības veicējas, ja tie nav saistīti ar darba attiecībām un nav atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli ienākuma izmaksas vietā un iemaksā to budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša piektajā datumā.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta pirmajā daļā noteikts, ka maksātāja gada aplikamo ienākumu veido ienākumi, par kuriem ir jāmaksā algas nodoklis atbilstoši šā panta otrajai, ceturtajai un piektajai daļai, un pārējie šā panta trešajā daļā minētie ienākumi. Savukārt šī panta trešās daļas 20.⁴ punktā norādīts: izložu un azartspēļu laimesti, ja šā likuma 9. panta pirmās daļas 5. punktā nav noteikts citādi.

Saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 5.punktu gada aplikamajā ienākumā netiek ietverti un ar nodokli netiek aplikti izložu un azartspēļu, laimesti, ja laimesta (tā vērtības) apmērs (to kopsūma) taksācijas gada laikā nepārsniedz 3000 eiro.

No likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. un 9. pantiem izriet, ka šī likuma izpratnē izložu un azartspēļu laimesti tiek aplikti ar "algas nodokli", t.i. tie tiek uzskatīti par "darba algu".

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" pārejas noteikumu 129.punktā noteikts, ja 2018.taksācijas gadā algota darba ienākums, pensija vai pabalsts tiek izmaksāts par pirmstaksācijas gadu, šiem ienākumu veidiem piemēro attiecīgajā pirmstaksācijas gadā spēkā esošo iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" redakcijā, kas bija spēkā līdz 2017.gada 31.decembrim bija noteikts, ka izložu un azartspēļu laimesti tiek aplikti ar 0% šā nodokļa likmi.

Nēmot vērā visu minēto, Iesniedzējs lūdz Valsts ieņēmumu dienestu sniegt uzziņu par to, vai konkrētajā tiesiskajā situācijā 2017.gada 18.decembrī gūtais laimests, kura izmaksa 2017.gadā nav notikusi (bet laimētājam izsniegta forma Nr. 222222), ir aplikams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, un, ja ir, ievērojot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.panta desmitās daļas 22. punktā un Azartspēļu un izložu likuma 36.panta pirmās daļas 2.punktu, kurš ir atbildīgs par šī nodokļa samaksu valsts budžetam.

Iesniedzējs iesniegumam pievienojis pielikumus: formas Nr. 2222222 kopiju, 2017.gada 21.decembra pilnvaras Nr. 1 kopiju un advokāta ordera kopiju.

Administratīvā procesa likuma 99.panta otrajā daļā ir noteikts, ka sagatavojot uzziņu, iestāde var lūgt augstākas iestādes, Tieslietu ministrijas, kā arī citu institūciju palīdzību.

Atbilstoši Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.239 "Finanšu ministrijas nolikums" (turpmāk – Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.239) 1.punktam Finanšu ministrija (turpmāk – ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde finanšu nozarē, kas ietver valsts un pašvaldību budžeta, īstermiņa un ilgtermiņa finanšu politikas, grāmatvedības un komercsabiedrību revīzijas politikas, iekšējā audita politikas, finanšu tirgus politikas, azartspēļu un izložu

organizēšanas politikas, valsts un patērētāju interešu aizsardzības politikas dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu izmantošanas jomā, nodokļu politikas, muitas darbības politikas, valsts sektora darba samaksas politikas un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu, Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļu koordinācijas un izmantošanas vadības politikas, komercdarbības atbalsta kontroles politikas (izņemot jautājumu par atbalsta sniegšanu Līguma par Eiropas Savienības darbību 1.pielikumā minēto lauksaimniecības produktu, kā arī zivsaimniecības produktu un mežsaimniecības jomā), kā arī sabiedriskā labuma organizācijas politikas apakšnozares.

Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumu 5.1.apakšpunktā noteikts, ka, lai nodrošinātu funkciju izpildi, ministrija izstrādā un īsteno politiku valsts budžeta un finanšu vadības, muitas, nodokļu un nodevu sistēmas, publisko iepirkumu, iekšējā audita, valsts sektorā strādājošo darba samaksas, grāmatvedības un komercsabiedrību revīzijas, Eiropas Savienības struktūrfondu 1.mērķa, Kohēzijas fonda un ārvalstu finanšu palīdzības revīzijas, valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanas un komercdarbības atbalsta kontroles jomā, izņemot jautājumu par atbalsta sniegšanu Līguma par Eiropas Savienības darbību 1.pielikumā minēto lauksaimniecības produktu, kā arī zivsaimniecības produktu un mežsaimniecības jomā.

Ievērojot minēto, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 99.panta otro daļu, Ministru kabineta 2007.gada 29.maija noteikumu Nr.361 "Uzziņas sagatavošanā un saskaņošanā iesaistīto iestāžu sadarbības kārtība" 2.punktu un Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.239 "Finanšu ministrijas nolikums" 1.punktu un 5.1.apakšpunktu, Valsts ieņēmumu dienests 2018.gada 8.februāra vēstulē Nr. 8.5.2-1/39523 "Par tiesisko palīdzību uzziņas sagatavošanā" lūdza Finanšu ministrijai tiesisko palīdzību uzziņas sagatavošanā jautājumā par likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu, kuras stājās spēkā 2018.gada 1.janvārī piemērošanu ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamā ienākuma noteikšanā, ja Iesniedzējs guvis azartspēļu laimestu apmeklējot azartspēļu organizēšanas vietu 2017.gada 18.decembrī, taču laimesta izmaksa 2017.gadā nebija notikusi.

Finanšu ministrija 2018.gada 5.marta vēstulē Nr.4.1-7/4/1115 "Par tiesiskās palīdzības sniegšanu uzziņas sagatavošanā AM" piekrita Valsts ieņēmumu dienesta sagatavotajam uzziņas projektam un attiecībā uz tiesiskās palīdzības lūgumā minēto jautājumu, atbalstīja likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 5.punkta un 15.panta divdesmit ceturtās daļas nosacījumus, kā arī 17.panta desmitās daļas 22.punkta nosacījumu, kuri stājās spēkā 2018.gada 1.janvārī, piemērošanu konkrētajā tiesiskajā situācijā.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot iesniegumā ietvertu faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, kā arī pamatojoties uz Finanšu ministrijas 2018.gada 5.marta vēstulē Nr.4.1-7/4/1115 "Par tiesiskās palīdzības sniegšanu uzziņas sagatavošanā AM", sniedz šādu uzziņu.

Atbildot uz Iesniedzēja pirmo jautājumu, informējam.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 7.pantā noteikts, ka maksātāja gada ienākums ir visa taksācijas perioda (kalendārā gada) laikā iegūto naudas, naturālo vērtību un saņemto pakalpojumu kopums.

Saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta trešās daļas 20.⁴ punktu pie pārējiem fiziskās personas ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis, tiek pieskaitīti izložu un azartspēļu laimesti, ja likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9. panta pirmās daļas 5.punktā nav noteikts citādi.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 5.punktā noteikts, ka gada apliekamajā ienākumā netiek ietverti un ar nodokli netiek aplikti izložu un azartspēļu laimesti, ja laimesta (tā vērtības) apmērs (to kopsumma) taksācijas gada laikā nepārsniedz 3000 *euro*.

Savukārt likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 16.¹ panta pirmajā daļā norādīts, ka par ienākuma gūšanas dienu uzskatāma diena, kad maksātājs saņem naudu vai citas lietas, ja šajā pantā nav noteikts citādi.

Turklāt likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15.panta divdesmit ceturtajā daļā noteikts, ja maksātājs laimējis izložu vai azartspēļu laimestu, kas pārsniedz 3000 *euro*, un tas izmaksāts vienā reizē vai summējot visā azartspēles organizēšanas vietas apmeklējuma laikā, izložu vai azartspēļu laimesta daļai, kas pārsniedz 3000 *euro*, bet nepārsniedz 55 000 *euro*, taksācijas gada laikā piemēro nodokļa likmi 23 procentu apmērā, bet izložu vai azartspēļu laimesta daļai, kas pārsniedz 55 000 *euro*, piemēro nodokļa likmi 31,4 procentu apmērā.

Ņemot vērā minēto, brīdī, kad SIA M Iesniedzējam izmaksās laimestu, kas pārsniedz 3000 *euro*, Iesniedzējam veidosies ar nodokli apliekams ienākums - summai no 3000 *euro* līdz 55000 *euro* tiks piemērota 23 % likme, bet pārējai daļai tiks piemērota 31,4 % likme.

Atbildot uz Iesniedzēja otro jautājumu, informējam.

Azartspēļu un izložu likuma 36.panta trešajā daļā noteikts, ka azartspēļu organizētājs nodrošina laimesta izmaksu spēlētājam, ievērojot šādus nosacījumus:

- 1) laimestu, kas nepārsniedz 720 *euro*, izmaksā nekavējoties;
- 2) laimestu, kas pārsniedz 720 *euro*, bet nepārsniedz 14 300 *euro*, izmaksā vienas darba dienas laikā;
- 3) laimestu, kas pārsniedz 14 300 *euro*, izmaksā azartspēles noteikumos apstiprinātā kārtībā ne vēlāk kā 30 dienu laikā un ne vairāk kā divos maksājumos;
- 4) pēc spēlētāja lūguma laimestu var izmaksāt skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu uz spēlētāja norādītu kontu bankā.

Turklāt saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.panta desmitās daļas 22.punktu, no fiziskās personas ienākumiem, kurus izmaksā komersanti, individuālie uzņēmumi (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecības), kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas, kuras reģistrētas kā saimnieciskās darbības veicējas, ja tie nav saistīti ar darba attiecībām un nav atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli ienākuma izmaksas vietā un iemaksā to budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša piektajā datumā. Pie šādiem ienākumiem pieder izložu un

azartspēļu laimesta daļa, kas pārsniedz 3000 *euro*, ja laimests, kas pārsniedz 3000 *euro*, izmaksāts vienā reizē vai summējot visā azartspēles un izlozes organizēšanas vietas apmeklējuma laikā.

Pamatojoties uz minēto, ienākuma izmaksātājam, izmaksājot fiziskai personai laimestus, ir pienākums izmaksas brīdī, saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15.panta divdesmit ceturtās daļas un 17.panta desmitās daļas 22.punkta nosacījumiem aprēķināt un ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Uzziņas sniegšanai piemērotās tiesību normas: likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 7. pants, 8. panta trešās daļas 20.⁴ punkts, 9. panta pirmās daļas 5. punkts, 15. panta divdesmit ceturtā daļa, 16.¹ panta pirmā daļa, 17. panta desmitās daļas 22. punkts, Azartspēļu un izložu likuma 36.panta trešā daļa.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p.i.

D.Pelēkā